

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ
การคูณ การหารทศนิยม 2 ขั้นตอน(1)

ผู้สอน ครูพงษ์ธร รอดจินดา

ครูอภาภรณ์ สุขสำราญ

การแก้โจทย์ปัญหาการบวก

การลบ การคูณ การหาร

ทศนิยม 2 ขั้นตอน(1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ โจทย์ปัญหา
การบวก การลบ การคูณ การหารทศนิยม หาคำตอบ
พร้อมทั้งตรวจสอบความสมเหตุสมผลหรือความถูกต้อง
ของคำตอบ

ทบทวนการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา
การบวก การลบ การคูณ การหารจำนวนนับ

ให้นักเรียนอ่านโจทย์ปัญหา
วิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบ

1) มานีรับจ้างทำงานวันละ 300 บาท
เบิกค่ารถล่่วงหน้าวันละ 40 บาท
เมื่อทำงานครบ 7 วัน มานีจะได้รับเงิน
ที่เหลือก็บาท

1) มานีรับจ้างทำงานวันละ 300 บาท เบิกค่ารถล່วงหน้า
วันละ 40 บาท เมื่อทำงานครบ 7 วัน มานีจะได้รับเงินที่เหลือกี่บาท

มานีทำงานได้ค่าจ้างวันละก็บาท 300 บาท

มานีเบิกค่ารถล่งหน้าวันละก็บาท 40 บาท

1) มานีรับจ้างทำงานวันละ 300 บาท เบิกค่ารถล่่วงหน้า
วันละ 40 บาท เมื่อทำงานครบ 7 วัน มานีจะได้รับเงินที่เหลือก็บาท

ใน 1 วัน มานีจะเหลือเงินที่ยังไม่ได้รับก็บาท

$$300 - 40 = 260$$

มานีทำงานก็วัน

7 วัน

1) มานีรับจ้างทำงานวันละ 300 บาท เบิกค่ารถล່วงหน้า
วันละ 40 บาท เมื่อทำงานครบ 7 วัน มานีจะได้รับเงินที่เหลือก็บาท

ดังนั้น ในเวลา 7 วัน มานีจะได้รับเงินที่เหลือก็บาท

$$7 \times 260 = 1,820 \text{ บาท}$$

1) มานีรับจ้างทำงานวันละ 300 บาท เบิกค่ารถล່วงหน้า
วันละ 40 บาท เมื่อทำงานครบ 7 วัน มานีจะได้รับเงินที่เหลือกี่บาท

จากโจทย์เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ประโยคสัญลักษณ์ $7 \times (300 - 40) = \square$

จากประโยคสัญลักษณ์จะได้คำตอบเท่าไร 1,820

1) มานีรับจ้างทำงานวันละ 300 บาท เบิกค่ารถล່วงหน้า
วันละ 40 บาท เมื่อทำงานครบ 7 วัน มานีจะได้รับเงินที่เหลือกี่บาท

สรุปคำตอบว่าอย่างไร

มานีจะได้รับเงินที่เหลือ 1,820 บาท

2) รัตนามีเงิน 38 บาท ขายผักสวนครัว
ได้อีก 32 บาท รัตนารู้ต้องการซื้อสมุด
ราคาเล่มละ 14 บาท จะซื้อสมุดได้กี่เล่ม

2) รัตนามีเงิน 38 บาท ขายผักสวนครัวได้ 32 บาท รัตนาต้องการ
ซื้อสมุดราคาเล่มละ 14 บาท จะซื้อสมุดได้กี่เล่ม

รัตนามีเงินเท่าไร

38 บาท

รัตนาขายผักสวนครัวได้อีกกี่บาท

32 บาท

เวลานี้รัตนามีเงินเท่าไร

$38 + 32$ บาท

2) รัตนามีเงิน 38 บาท ขายผักสวนครัวได้ 32 บาท รัตนาต้องการซื้อสมุดราคาเล่มละ 14 บาท จะซื้อสมุดได้กี่เล่ม

รัตนาต้องการซื้อสมุดราคาเล่มละกี่บาท

14 บาท

จะหาจำนวนสมุดที่รัตนาซื้อได้อย่างไร

นำเงินทั้งหมดที่มีอยู่มารวมกันหารด้วยราคาสมุดที่ซื้อ

หรือ $(38 + 32) \div 14$

2) รัตนามีเงิน 38 บาท ขายผักสวนครัวได้ 32 บาท รัตนาต้องการซื้อสมุดราคาเล่มละ 14 บาท จะซื้อสมุดได้กี่เล่ม

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$(38 + 32) \div 14 = \square$$

จากประโยคสัญลักษณ์คำตอบคืออะไร

5

สรุปคำตอบว่าอย่างไร

รัตนาจะซื้อสมุดได้ 5 เล่ม

วิเคราะห์โจทย์ปัญหาและหาคำตอบโจทย์ปัญหา การบวก การลบ การคูณ การหารทศนิยม 2 ขั้นตอน

1) รัตนามีเงิน 37.75 บาท ขายผักสวนครัว
ได้ 32.25 บาท นำเงินไปซื้อสมุดได้ 5 เล่มพอดี
สมุดราคาเล่มละกี่บาท

1) รัตนามีเงิน 37.75 บาท ขายผักสวนครัวได้ 32.25 บาท
นำเงินไปซื้อสมุดได้ 5 เล่มพอดี สมุดราคาเล่มละกี่บาท

สิ่งที่โจทย์ถามคืออะไร

สมุดราคาเล่มละกี่บาท

สิ่งที่โจทย์บอกคืออะไร

รัตนามีเงิน 37.75 บาท

ขายผักสวนครัวได้ 32.25 บาท

นำเงินไปซื้อสมุดได้ 5 เล่มพอดี

1) รัตนามีเงิน 37.75 บาท ชายฝึกสวนครัวได้ 32.25 บาท
นำเงินไปซื้อสมุดได้ 5 เล่มพอดี สมุดราคาเล่มละกี่บาท

จะหารราคาสมุดเล่มละเท่าไรได้อย่างไร

นำเงินทั้งหมดที่มีอยู่มารวมกันหารด้วย
จำนวนสมุดที่ซื้อ

1) รัตนามีเงิน 37.75 บาท ชายผักสวนครัวได้ 32.25 บาท
นำเงินไปซื้อสมุดได้ 5 เล่มพอดี สมุดราคาเล่มละกี่บาท

หาจำนวนเงินทั้งหมดได้อย่างไร

นำจำนวนเงินที่สะสมไว้รวมกับจำนวนเงินที่
ชายผักสวนครัวได้ $37.75 + 32.25$ บาท

1) รัตนามีเงิน 37.75 บาท ชายฝึกสวนครัวได้ 32.25 บาท
นำเงินไปซื้อสมุดได้ 5 เล่มพอดี สมุดราคาเล่มละกี่บาท

เขียนประโยคสัญลักษณ์เพื่อหาราคาสมุด 1 เล่มได้อย่างไร

$$(37.75 + 32.25) \div 5 = \square$$

ได้คำตอบเท่าไร

14

1) รัตนามีเงิน 37.75 บาท ขายผักสวนครัวได้ 32.25 บาท
นำเงินไปซื้อสมุดได้ 5 เล่มพอดี สมุดราคาเล่มละกี่บาท

สรุปคำตอบได้อย่างไร

สมุดราคาเล่มละ 14 บาท

1) รัตนามีเงิน 37.75 บาท ขายผักสวนครัวได้ 32.25 บาท นำเงินไปซื้อสมุดได้ 5 เล่มพอดี
สมุดราคาเล่มละกี่บาท

ตรวจสอบคำตอบ

รัตนามีเงิน 37.75 บาท

ขายผักสวนครัว 32.25 บาท

รัตนามีเงิน $37.75 + 32.25 = 70$ บาท

ใช้ความสัมพันธ์ระหว่างการคูณและการหาร จะได้ $5 \times 14 = 70$ บาท

แสดงว่า 14 บาท เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

วิเคราะห์โจทย์ปัญหาและหาคำตอบ

2) ไบบัวมีน้ำผลไม้ 3 ลิตร ดื่มวันละ 0.35 ลิตร

ในเวลา 5 วัน ไบบัวเหลือน้ำผลไม้กี่ลิตร

2) ไบ๊วมีน้ำผลไม้ 3 ลิตร ดื่มวันละ 0.35 ลิตร ในเวลา 5 วัน
ไบ๊วเหลือน้ำผลไม้กี่ลิตร

สิ่งที่โจทย์ถามคืออะไร

ไบ๊วเหลือน้ำผลไม้กี่ลิตร

สิ่งที่โจทย์บอกคืออะไร

ไบ๊วมีน้ำผลไม้ 3 ลิตร
ดื่มวันละ 0.35 ลิตร
ในเวลา 5 วัน

2) ไบ๊วมีน้ำผลไม้ 3 ลิตร ต้มวันละ 0.35 ลิตร ในเวลา 5 วัน
ไบ๊วเหลือน้ำผลไม้กี่ลิตร

จะหาปริมาณของน้ำผลไม้ที่เหลือได้อย่างไร

นำจำนวนวันที่ต้มคูณด้วยปริมาณน้ำผลไม้ที่ต้มในแต่ละวัน
แล้วไปลบออกจากน้ำผลไม้ที่มีอยู่

2) ไบบัวมีน้ำผลไม้ 3 ลิตร ดื่มวันละ 0.35 ลิตร ในเวลา 5 วัน
ไบบัวเหลือน้ำผลไม้กี่ลิตร

ในเวลา 5 วัน ไบบัวดื่มน้ำผลไม้ทั้งหมดกี่ลิตร 5×0.35 ลิตร

ไบบัวมีน้ำผลไม้ 3 ลิตร ดื่มไป 5×0.35 ลิตร ไบบัวเหลือน้ำผลไม้กี่ลิตร $3 - (5 \times 0.35)$ ลิตร

2) ไบบัวมีน้ำผลไม้ 3 ลิตร ดื่มวันละ 0.35 ลิตร ในเวลา 5 วัน
ไบบัวเหลือน้ำผลไม้กี่ลิตร

เขียนประโยคสัญลักษณ์เพื่อหาน้ำผลไม้ที่เหลือได้อย่างไร

$$\text{ประโยคสัญลักษณ์ } 3 - (5 \times 0.35) = \square$$

จากประโยคสัญลักษณ์ได้คำตอบเท่าไร **1.25 ลิตร**

2) ไบ๊วมีน้ำผลไม้ 3 ลิตร ดื่มวันละ 0.35 ลิตร ในเวลา 5 วัน
ไบ๊วเหลือน้ำผลไม้กี่ลิตร

สรุปคำตอบได้อย่างไร

ไบ๊วเหลือน้ำผลไม้ 1.25 ลิตร

2) ไบ๊วมีน้ำผลไม้ 3 ลิตร ดื่มวันละ 0.35 ลิตร ในเวลา 5 วัน
ไบ๊วเหลือน้ำผลไม้กี่ลิตร

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ

มีน้ำผลไม้ 3 ลิตร

ดื่มน้ำผลไม้ วันละ 0.35 ลิตร ประมาณ 0.4 ลิตร

ดื่ม 5 วัน ดังนั้น ดื่มน้ำผลไม้ประมาณ $5 \times 0.4 = 2.0$ ลิตร

เหลือน้ำผลไม้อีกประมาณ $3 - 2 = 1$ ลิตร

แสดงว่า เหลือน้ำผลไม้ 1.25 ลิตร เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คน
2. ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์โจทย์ปัญหาและหาคำตอบ พร้อมตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ โดยจับฉลาก กลุ่มละ 1 ข้อ
3. เมื่อทำเสร็จแล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนมานำเสนอผลงาน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนวิเคราะห์โจทย์ปัญหาและหาคำตอบ พร้อมตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ กลุ่มละ 1 ข้อ
2. นักเรียนออกมานำเสนอผลงาน

วิเคราะห์โจทย์ปัญหาและหาคำตอบ

- 1) ชาวสวนเก็บมะละกอ 3 ผลหนัก 0.8 กิโลกรัม 1.37 กิโลกรัม และ 1.68 กิโลกรัม นำไปขายกิโลกรัมละ 20 บาท ชาวสวนขายมะละกอได้เงินกี่บาท
- 2) แม่ค้าซื้อดินสอ 8 กล่อง กล่องละ 12 แท่ง จ่ายเงินไป 528 บาท ดินสอราคาแท่งละกี่บาท
- 3) แม่ค้ามีน้ำตาลทราย 35.5 กิโลกรัม ขายไป 20.5 กิโลกรัม ที่เหลือแบ่งใส่ถุง 30 ถุง ถุงละเท่าๆกัน แต่ละถุงหนักเท่าไร

วิเคราะห์โจทย์

- สิ่งที่โจทย์ถามคืออะไร
- สิ่งที่โจทย์บอกคืออะไร
- หาคำตอบได้อย่างไร
- เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร
- ได้คำตอบเท่าไร
- สรุปคำตอบว่าอย่างไร
- ตรวจสอบความถูกต้องได้อย่างไร

1) ชาวสวนเก็บมะละกอ 3 ผลหนัก 0.8 กิโลกรัม 1.37 กิโลกรัม และ 1.68 กิโลกรัม นำไปขายกิโลกรัมละ 20 บาท ชาวสวนขายมะละกอได้เงินกี่บาท

สิ่งที่โจทย์ถามคืออะไร ..... ชาวสวนขายมะละกอได้เงินกี่บาท

สิ่งที่โจทย์บอกคืออะไร..... ชาวสวนเก็บมะละกอ 3 ผล

หนัก 0.8 กิโลกรัม 1.37 กิโลกรัม และ 1.68 กิโลกรัม

นำไปขายกิโลกรัมละ 20 บาท

1) ชาวสวนเก็บมะละกอ 3 ผล หนัก 0.8 กิโลกรัม 1.37 กิโลกรัม และ 1.68 กิโลกรัม นำไปขายกิโลกรัมละ 20 บาท ชาวสวนขายมะละกอได้เงินกี่บาท

จะหาจำนวนเงินที่ชาวสวนขายมะละกอได้อย่างไร

นำน้ำหนักมะละกอทั้งหมดมารวมกันแล้วคูณด้วย 20

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร $(0.8 + 1.37 + 1.68) \times 20 = \square$

จากประโยคสัญลักษณ์ได้คำตอบเท่าไร **77**

สรุปคำตอบที่ได้ **ชาวสวนขายมะละกอได้เงิน 77 บาท**

1) ชาวสวนเก็บมะละกอ 3 ผล น้ำหนัก 0.8 กิโลกรัม 1.37 กิโลกรัม และ 1.68 กิโลกรัม นำไปขายกิโลกรัมละ 20 บาท ชาวสวนขายมะละกอ ได้เงินกี่บาท

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ

ประมาณน้ำหนักมะละกอแต่ละผล น้ำหนัก 0.8 ประมาณ 1 กิโลกรัม

น้ำหนัก 1.37 ประมาณ 1 กิโลกรัม น้ำหนัก 1.68 ประมาณ 2 กิโลกรัม

ประมาณน้ำหนักทั้งหมด $1+1+2 = 4$ กิโลกรัม ขายไปกิโลกรัมละ 20 บาท

ดังนั้น ชาวสวนได้เงินประมาณ $4 \times 20 = 80$ บาท

แสดงว่า 77 เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล

แบบฝึกหัด 2.31

แบบฝึกหัด 2.31

วิเคราะห์โจทย์ปัญหาและหาคำตอบ

- ช่างตัดเสื้อมีผ้ายาว 6.60 เมตร นำไปตัดกระโปรง 3 เมตร ที่เหลือตัดเสื้อได้ 2 ตัว ที่ใช้ผ้ายาวเท่ากัน เสื้อแต่ละตัวใช้ผ้ายาวกี่เมตร

สิ่งที่โจทย์ถาม

สิ่งที่โจทย์บอก

จะหาความยาวของเสื้อแต่ละตัวได้อย่างไร

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ได้คำตอบเท่าไร

สรุปคำตอบว่าอย่างไร

อย่าลืม

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลหรือความถูกต้องของคำตอบ

- แม่ซื้อปลา 2.8 กิโลกรัม ซื้อไก่ 3.7 กิโลกรัม ปลาและไก่ราคา กิโลกรัมละ 80 บาท แม่จ่ายเงินทั้งหมดกี่บาท

สิ่งที่โจทย์ถาม

สิ่งที่โจทย์บอก

จะหาจำนวนเงินทั้งหมดที่แม่ซื้อปลาและไก่ได้อย่างไร

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ได้คำตอบเท่าไร

สรุปคำตอบว่าอย่างไร

อย่าลืม

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลหรือความถูกต้องของคำตอบ

- แม่มีข้าวสาร 15 กิโลกรัม หุงไปแล้ว 12 วัน วันละ 0.8 กิโลกรัม แม่เหลือข้าวสารกี่กิโลกรัม

สิ่งที่โจทย์ถาม

สิ่งที่โจทย์บอก

จะหาจำนวนข้าวสารที่เหลือได้อย่างไร

เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ได้คำตอบเท่าไร

สรุปคำตอบว่าอย่างไร

อย่าลืม

ตรวจสอบความสมเหตุสมผลหรือความถูกต้องของคำตอบ

สรุปบทเรียน

การแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ การคูณ
การหารทศนิยม 2 ขั้นตอน (1)

ใช้หลักการเดียวกับการแก้โจทย์ปัญหาจำนวนนับเริ่มจากการทำความเข้าใจ
เข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหาละขั้นตอนดำเนินการตามแผน
พร้อมทั้งหาคำตอบแล้วตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ

บทเรียนครั้งต่อไป

การแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ การคูณ
การหารทศนิยม 2 ขั้นตอน (2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. แบบฝึกหัด 2.32

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

